

УДК 340.5

О. Ю. Лялюк, кандидат юридичних наук,
доцент, старший науковий співробітник
НДІ державного будівництва та місцевого
самоврядування НАПрН України

Державний апарат як елемент механізму реалізації публічної влади

Особливе місце в системі органів публічної влади належить органам державної влади, які здійснюють важливі інституційні повноваження, наділені значною контролюючою компетенцією щодо інших підсистем органів публічної влади. Державні органи виступають основними регуляторами суспільних відносин у всіх сферах суспільного життя, у тому числі й на регіональному та локальному рівні. Таке регулювання відбувається через прийняття законів України, указів Президента, постанов Уряду та інших нормативно-правових актів, які є обов'язковими до виконання всіма суб'єктами на території України, а також за допомогою системи регіональних та місцевих державних органів влади, їх представництв чи підрозділів, які перебувають у відносинах субординаційного зв'язку з вищими органами державної влади. Підвищена увага до проблематики державної влади обумовлена тим, що в сучасних умовах вона має найбільшу соціальну базу — єдиним джерелом цієї влади визнано та закріплено народ України, який залучається до участі у відповідних формах здійснення державної влади, що потребує його загальної організації та активізації у цьому напрямі. Такі органи в цілому базуються на загальній довірі населення, що свідчить про ви-

ключну важливість їх функціонування та перевагу над іншими органами.

Крім того, окрему групу форм залучення громадян України до управління державними справами становлять форми, що ініціюються самими громадянами, які мають право брати активну участь в управлінні державними справами, вносити на розгляд органів пропозиції, ініціювати нормотворчу діяльність (через визначених суб'єктів) тощо. Саме тому особливе значення має аналіз сутності державного апарату як елементу у механізмі реалізації державної влади, поруч з такими важливими складниками зазначеного механізму, як державно-владні відносини та процедура їх реалізації, гарантії організації та функціонування органів державної влади, а також наслідки такої діяльності. Окремим аспектам функціонування державного апарату України приділяли увагу теоретики права О. В. Зайчук¹, В. В. Копейчиков², О. В. Котюк³, О. Ф. Скакун⁴, а також державознавці — Ю. П. Лобода⁵, Ю. О. Фрицький⁶, Т. В. Чехович⁷, В. Є. Чиркін⁸ та ін.

Проблема обґрунтування механізму реалізації державної влади суттєво актуалізується на сучасному етапі розвитку держави, коли виникає необхідність оцінки її діяльності, вироблення критеріїв її ефективності. Про це свідчать значні зміни в

¹ Зайчук О. В. Теорія держави і права : підручник / О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 688 с.

² Копейчиков В. В. Правознавство : підручник / В. В. Копейчиков, А. М. Колодій. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 720 с.

³ Котюк В. О. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / В. О. Котюк. — К. : Атіка, 2005. — 592 с.

⁴ Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун. — Х. : Консум, 2001. — 656 с.

⁵ Лобода Ю. П. Цінність держави як її соціальна сутність (теоретико-методологічні аспекти дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ю. П. Лобода. — О., 2001. — 20 с.

⁶ Фрицький Ю. О. Державна влада в Україні: становлення, організація, функціонування / Ю. О. Фрицький. — Дніпропетровськ, 2006. — 360 с.

⁷ Чехович Т. В. Сутність та юридична природа державної влади / Т. В. Чехович // Часоп. Київ. ун-ту права. — 2003. — № 3. — С. 18–21.

⁸ Чиркин В. Е. Основы государственной власти / В. Е. Чиркин. — М. : Юристъ, 1996. — 265 с.

системі органів виконавчої влади, взаємовідносини між певними ланками цієї системи, новелізація форм взаємодії між державними органами, раціоналізація структури цих органів тощо.

На сучасному етапі розвитку України питанням функціонування органів державної влади приділяли увагу вчені державознавці І. І. Дахова¹, С. Г. Серьогіна², В. С. Журавський³ та ін.⁴ Вони аналізували роботу окремих суб'єктів державної влади (державних інституцій) з точки зору виконання закріплених за ними повноважень, досліджували форми й методи їх роботи, компетенційні засади тощо. Однак системного з'ясування місця відповідних суб'єктів, а так само і всього державного апарату у механізмі реалізації державної влади не проводилось. Тому виникають нез'ясовані або дискусійні питання, пов'язані з теоретичними міркуваннями щодо сутності механізму влади, його змісту та призначення, поняття державного апарату як комплексного суб'єкта владних відносин. Крім того, окреслена проблематика механізму реалізації державної влади торкається питання її правової природи, визначення способів її реалізації та суб'єктів, що наділені державно-владними повноваженнями, а також порядку набуття і виконання таких повноважень.

У теорії права державна влада справедливо вважається формою публічної влади, що здійснює управління суспільством від

¹ Дахова І. І. Конституційно-правовий статус уряду в зарубіжних країнах : монографія / І. І. Дахова. – Х. : Фінн, 2008. – 200 с.

² Серьогіна С. Г. Теоретично-правові та організаційні засади функціонування інституту президентства в Україні : монографія / С. Г. Серьогіна. – Х. : Ксілон, 2001. – 278 с.

³ Журавський В. С. Становлення і розвиток українського парламентаризму (теоретичні та організаційно-правові проблеми) / В. С. Журавський. – К. : Парлам. вид-во, 2002. – 344 с.

⁴ Витченко А. М. Теоретические проблемы исследования государственной власти / А. М. Витченко. – Саратов : Изд-во Саратов ун-та, 1982. – 194 с.; Ким А. И. Государственная власть и народное представительство в СССР. Государственно-правовое исследование : монографія / А. И. Ким. – Томск : Изд-во Томск. ун-та, 1975. – 216 с.; Кислий П. Становлення парламентаризму в Україні на тлі світового досвіду : монографія / П. Кислий, Ч. Вайз. – К. : Абрис, 2000. – 414 с.

імені народу України на всій території держави за допомогою державного апарату, видання та доведення до реалізації загальнообов'язкових правових норм та представляє державу у зовнішніх відносинах¹. Таке визначення є результатом трактування публічної влади як різновиду влади в державі, що зосереджується на управлінні всією державною інфраструктурою, реалізовується переважно через спеціально утворений апарат управління і спрямовується на задоволення потреб економічно пануючого класу з урахуванням інтересів переважної більшості населення країни.

Державній владі притаманна низка специфічних ознак, завдяки яким можна охарактеризувати її як різновид публічної влади. Зокрема, В. М. Протасов до ознак державної влади відносить: 1) державний характер; 2) публічний характер, тобто вона є не лише суспільною як і будь-яка інша влада, а здійснюється професійним апаратом, відмежованим від суспільства як об'єкта влади; 3) суверенний характер; 4) універсальність, тобто поширюється на всю територію країни та населення; 5) виключність прав на прийняття загальнообов'язкових правил поведінки; 6) постійність та безперервність². Досить цікаву думку із цього приводу висловлює М. І. Байтін, віднісши до ознак державної влади: (а) її здійснення відокремленим від суспільства спеціальним апаратом управління, (б) спирання влади на силу примусу, (в) податки³.

Важливо також згадати певну дискусію серед науковців з приводу структури державної влади. С. Т. Цейтлін зазначає, що основними елементами державної влади є воля та сила⁴. Поруч із цим досить поширеною є позиція, за якою до структури

¹ Словарь терминов по теории государства и права: учеб. пособие / Н. И. Панов; – Х. : Основа, 1997. – С. 26.

² Протасов В. Н. Теория права и государства. Проблемы теории права и государства: вопросы и ответы / В. Н. Протасов. – М. : Новый Юрист, 1999. – С. 118.

³ Байтин М. И. Государство и политическая власть / М. И. Байтин. – Саратов : СГУ, 1972. – С. 139–144.

⁴ Цейтлин С. Т. Об основных элементах государственной власти в СССР / С. Т. Цейтлин // Вестн. Ленинград. ун-та. – 1958. – № 5. – С. 87.

державної влади належать лише її органи¹. У свою чергу, Т. В. Чехович зазначає, що умовно можна виділити дві групи основних елементів державної влади: (а) елементи, що визначають її сутність та природу — суверенність, верховенство, незалежність і самостійність; (б) інституційні елементи, що організаційно оформлюють державну владу та роблять її постійно функціонуючою та загальнообов'язковою, — державні органи та установи, а також правові норми². На наш погляд, основним структурним підрозділом державної влади виступає її інституційна складова, а саме, органи державної влади, які реалізують функції держави.

Похідною від структури державної влади є структура державного апарату, оскільки структурні елементи державної влади принципово впливають на внутрішню характеристику тих установ, які можуть входити до складу державного апарату. У науці висловлюється думка, що класифікації піддається державний апарат залежно від сфери, на яку він здійснює управлінський вплив³. На наш погляд, такі класифікації ускладнюють структуру державного апарату, створюють умови, коли до неї можуть включатись такі суб'єкти, які не наділені самостійними державно-владними повноваженнями (наприклад, територіальні представництва центральних органів виконавчої влади — певних агентств, служб) тощо. Вважаємо, що у чистому вигляді структуру державного апарату становлять органи державної влади, відповідно до її поділу на гілки згідно з Конституцією України. Всі інші державні органи відповідно до їх статусу, який визначається конкретним органом державної влади, примикають до відповідної системи у структурі державного апарату.

¹ Алексюк Р. П. Аппарат управления и власть как общесоциологическая категория / Р. П. Алексюк. — Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1974. — С. 97–98.

² Чехович Т. В. Проблемні питання державної влади в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://vuzliv.com/content/view/117/112>.

³ Див., напр.: Структура державного апарату управління раціональним природокористуванням [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://studopedia.ru/ukr/view_ekonomikapripod.php?id=16.

Особливим комплексним суб'єктом у процесі реалізації державної влади виступає державний апарат. Поняття державного апарату тісно пов'язано з організацією державної влади та сутністю «апарату», який може розглядатись як у широкому, так і у вузькому аспекті. У широкому аспекті це поняття означає сукупність осіб, що займають відповідні посади в органах влади, та осіб, що підпорядковуються посадовим особам та сприяють останнім у реалізації їх функцій¹. Щодо вузького аспекту, то він передбачає сукупність органів управління певною організацією та справами. У свою чергу державний апарат являє собою сукупність державних органів, за допомогою якої реалізується державна влада та функції держави.

Щодо державного апарату в науці існують різні погляди. Зокрема, О. В. Петришин відносить до нього сукупність державних органів, їх ланок та підрозділів, уповноважених здійснювати державну владу та управління, які спираються на можливість застосування примусу². М. Н. Марченко вказує, що це є система органів, що здійснює державну владу³. Близьку до вказаної точку зору виказує В. М. Авер'янов, говорячи, що це сукупність органів, за допомогою яких практично здійснюється державна влада⁴. О. Ф. Скакун зводить сутність державного апарату до апарату виконавчої влади⁵. В. В. Копейчиков вказує, що це є система всіх державних органів, які здійснюють завдання та виконують певні функції держави⁶.

Аналіз наведених формулювань свідчить про те, що основним елементом державного апарату є державний орган, наділений

¹ Проблемы общей теории права и государства / под ред. В. С. Нерсисянца. — М. : Норма, 2004. — С. 565.

² Загальна теорія держави і права / за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. — Х. : Право, 2002. — С. 116.

³ Марченко М. Н. Теория государства и права : учебник / М. Н. Марченко. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ТК Велби, Проспект, 2003. — С. 86.

⁴ Адміністративне право України: підручник у 2 т. Т. 1 : Загальна частина / В. Б. Авер'янов. — К. : Юрид. думка, 2004. — С. 57.

⁵ Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун. — Х. : Консум, 2001. — С. 97–98.

⁶ Копейчиков В. В. Правознавство : підручник / В. В. Копейчиков. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — С. 48.

відповідною компетенцією. Це означає, що реалізація публічної влади державним апаратом дорівнює реалізації влади у певних визначених сферах кожним її органом, що входить до складу державного апарату. За висловленням В. С. Нерсисянца, організаційно державний орган складається з публічно-владних посад, ієрархічно пов'язаних між собою, та технічного апарату, що забезпечує публічно-владну діяльність¹. У той же час виникають певні теоретичні дискусії з приводу розмежування таких категорій, як «державний орган» та «орган державної влади», а також щодо входження відповідних органів до складу державного апарату. Органом державної влади є такий орган, який Г. Єллінек називає «безпосереднім органом», тобто таким, яким обумовлена сама форма держави, відсутність яких або дезорганізувало б державу, або змінило її². Такі органи можуть функціонувати лише на підставі Конституції. Законодавство України до системи органів державної влади відносить Верховну Раду України, Президента, Кабінет Міністрів, органи судової влади. Вказані органи юридично мають такий статус, який гарантує їм непідпорядкованість владі інших органів держави, великий обсяг самостійності у межах своєї компетенції. Державні органи у свою чергу мають певну опосередкованість, їх призначенням є задоволення потреб органів державної влади³. При цьому конкретний перелік державних органів можуть визначати органи державної влади, які їх утворюють; нерідко такі органи мають допоміжний характер (наприклад, апарат Ради Національної безпеки і оборони України визнається державним органом⁴). На наш погляд, органи, що становлять апарат держави, мають відрізнятися державно-владною сферою впливу, а їх установчі, контрольні та інші повноваження повинні бути достатніми для організації управління й реалізації державних

¹ Проблемы общей теории права и государства / под ред. В. С. Нерсисянца. – М. : Норма, 2004. – С. 567–568.

² Еллинек Г. Общее учение о государстве / Г. Еллинек. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2004. – С. 522.

³ Там само. – С. 534

⁴ Питання Апарату Ради національної безпеки і оборони України : Указ Президента України від 14 жовтня 2005 р. № 1446 / 2005 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 42. – Ст. 2651.

функцій у визначеній сфері. Це залишає у складі державного апарату лише найбільш важливі органи (основні), без яких буде неможливо реалізувати державну владу. Такі органи мають ряд визначальних рис. Окремі дослідження до визначних рис державних органів відносять: а) наявність державно-владних повноважень, б) утворення у встановленому державою порядку, в) уповноваженість на виконання завдань та функцій держави, г) функціонування у встановленому порядку, д) приналежність до державного апарату¹.

Апарат державної влади можна охарактеризувати як цілісну ієрархічну систему державних органів, які практично здійснюють державну владу, завдання й функції держави. Це підтверджує визначення державного апарату, надане дослідниками у сфері державного управління, як публічно-правової інституційної системи органів державної влади, їх підрозділів і посад, віднесених до державної служби². До ознак державного апарату теоретики права відносять: а) його основний інституційний характер у державі, обтяженість державною владою, яку він уповноважений практично здійснювати; б) формування на основі єдиних принципів організації і діяльності, що забезпечує його системний характер; в) ускладненість системою органів; г) забезпечення його функціонування професійно підготовленими кадрами — державними службовцями; д) його функціонування в певних правових формах; е) необхідність забезпечення певними матеріальними, фінансовими та іншими ресурсами; є) можливість застосування державного примусу³.

Водночас не можуть бути віднесені до складу державного апарату всі органи держави, оскільки в цьому розумінні маємо обмежуватись ознаками цих органів, не відносячи до цієї системи правоохоронні органи, органи громадських організацій тощо.

¹ Державний орган – поняття, ознаки, види [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/stati/tgp/045.php>.

² Державне управління: навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – С. 328.

³ Загальна теорія держави і права / за ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. – Х. : Право, 2002. – С. 73.

Саме державний апарат посідає провідне місце в системі механізму реалізації влади, підкреслює владний характер його впливу на суспільні відносини, характеризує суттєву зацікавленість держави в реалізації її владних повноважень в усіх сферах. Механізм реалізації влади є широким багатоаспектним поняттям, теоретичні розробки якого свідчать про входження до його складу таких елементів, як суб'єкти владних відносин, об'єкти впливу (сфера суспільних відносин), державно-владні відносини, що виникають при взаємодії суб'єктів державної влади між собою та з іншими державними органами й посадовими особами, основи організації і діяльності органів державної влади, гарантії їх функціонування та відповідальність (конституційно-правова та ін.).

З огляду на це можна констатувати наявність досить розгалуженої системи чинників, які потребують дослідження щодо механізму реалізації державної влади та характеризують державний апарат як елемент такого механізму. При цьому врахування потребує не лише інституційне становище цих елементів, а й їх функціональна взаємодія, тобто певний процес, який і буде уособлювати питання «реалізації» влади. Особливе занепокоєння на сучасному етапі розвитку держави становить недостатність правового регулювання зазначених питань, що особливо стосується окремих суб'єктів державної влади (відсутність оновленого закону «Про місцеві державні адміністрації», відсутність законів «Про Президента України», «Про адміністративно-територіальний устрій» тощо, потреба в оновленні концепції адміністративної реформи, поточний варіант якої суттєво застарів) та відповідальності органів державної влади і їх посадових осіб (недосконалість або відсутність механізмів притягнення до відповідальності посадових осіб). Недоліки правового регулювання тягнуть за собою нечіткість та неповноту визначення компетенції цих суб'єктів та взаємовідносин між ними.

При характеристиці механізму реалізації державної влади слід виходити із загального розуміння поняття «механізм», який являє собою систему об'єктів, призначенням яких є перетво-

рення руху одного або кількох об'єктів у необхідні рухи інших¹. В. С. Нерсисянц зазначає, що механізм — це завжди певна функціональна характеристика об'єкта, тому його слід застосовувати не для структурного опису системи органів, а для з'ясування функціональної специфіки різних частин². Звідси можна зробити висновок, що механізм у загальному розумінні являє собою замкнену систему певних етапів руху до відповідної цілі, якою є реалізація завдання функціонування відповідної інституції. З огляду на важливість механізму держави для реалізації її функцій влучними є слова В. М. Корельського, який вказує, що «між функціями держави і її механізмом існує прямий і нерозривний зв'язок. У силу того, що механізм держави саме і створюється для виконання функцій держави»³. В. І. Червонюк розглядає механізм держави як «матеріальну силу, за допомогою якої держава діє, досягає своїх цілей і завдань. Він має складну організацію, підпорядковану здійсненню завдань і функцій держави»⁴. В. В. Копейчиков вважає, що механізм держави включає у себе сукупність усіх її органів влади, управління, організацій, установ та підприємств⁵. О. М. Лоцихін вказує, що механізм держави — це система державних органів, посадових осіб і інститутів, взаємопов'язаних та взаємодетермінованих загальними принципами, єдністю кінцевої мети, наділених публічно-владними повноваженнями, а також необхідними матеріально-технічними можливостями для здійснення своїх функцій⁶. Ю. О. Тихомиров

¹ Большая Советская Энциклопедия. Статьи для написания рефератов, курсовых работ, научные статьи, биографии, очерки, аннотации, описания [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.help-rus-student.ru>.

² Проблемы общей теории права и государства / под ред. В. С. Нерсисянца. — М. : Норма, 2004. — С. 567.

³ Теория государства и права / под ред. В. М. Корельского, В. Д. Первалова; — 2-е изд., изм. и доп. — М. : Норма-Инфра-М, 2000. — С. 158.

⁴ Червонюк В. И. Теория государства и права: учеб. пособие / В. И. Червонюк;— М. : Инфра-М, 2003. — С. 53–57.

⁵ Копейчиков В. В. Механизм советского государства / В. В. Копейчиков. — М. : Юрид. лит, 1968. — С. 52–83.

⁶ Лоцихін О. М. Вчення про механізм реалізації функцій держави: історія становлення та сучасні підходи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.apcourt.kiev.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=B29F0B1FDDB826B818263BDBA5DE891C?art_id=37283&cat_id=37278.

визначає механізм держави як структурно оформлену систему засобів державного впливу на суспільні процеси¹. На наш погляд, системне поєднання чинників, що містять різні визначення, дозволяє сформулювати механізм державної влади як систему органів, що становлять державний апарат, які перебувають у тісних зв'язках між собою з приводу реалізації владних функцій та компетенції.

Водночас механізм реалізації державної влади та механізм держави не є тотожними поняттями, хоча досить тісно між собою пов'язані. Дослідженню механізму держави приділяли увагу теоретики права². Механізм держави, на наш погляд, є більш статичним поняттям, не враховує всіх моментів її динаміки, розвитку, впливу на об'єкти. Механізм реалізації влади передбачає такі чинники, які фактично стають логічно сформованими етапами в цьому процесі, а саме: 1) наявність відповідного владного повноваження у суб'єкта державної влади, яке закріплено у законодавстві та надає йому право діяти певним чином; 2) наявність закріпленої процедури щодо реалізації такого повноваження, тобто відносин публічно-владного характеру. Така процедура не завжди є обов'язковою, а лише у випадках реалізації складних системних повноважень. Зокрема, чинне законодавство передбачає повноваження Верховної Ради приймати закони, процедура прийняття яких закріплена у Законі України «Про регламент Верховної Ради України»³. У той же час всі повноваження, що передбачають реалізацію нормотворчої функції, здійснюються з урахуванням вищевказаної процедури; 3) наявність матеріально-фінансових коштів щодо забезпечення виконан-

¹ Теория государства и права / под ред. В. К. Бабаева. — М. : Юристъ, 1999. — С. 106.

² Зайчук О. В. Теорія держави і права: підручник / О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 688 с.; Копейчиков В. В. Правознавство : підручник / В. В. Копейчиков, А. М. Колодій. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 720 с.

³ Про регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI // Відом. Верхов. Ради України. — 2010. — № 14–15, 16–17. — Ст. 133.

ня відповідного повноваження, а також інших гарантій; 4) наявність політичної доцільності та політичної волі у суб'єкта реалізувати повноваження, що пов'язано з функціонуванням органів місцевого самоврядування аналогічно органам державної влади на підставі закріплених норм права й сутності самих повноважень, які передбачають не лише право його здійснювати, а й обов'язок щодо цього, з одного боку, а з другого — існуванням досить неефективної системи відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, яка надає їм суттєві можливості щодо зловживань своїми повноваженнями, не виконуючи окремі з них або виконуючи їх не повною мірою; 5) існування механізмів контролю з боку народу, громадських організацій, інституцій громадянського суспільства за законністю здійснення державної влади та засобів притягнення до відповідальності суб'єктів владних повноважень у разі порушення законодавства; 6) існування критеріїв оцінки владної діяльності, які б охоплювали різні сфери реалізації влади та зводили її реалізацію до певних узагальнюючих коефіцієнтів; 7) настання певних наслідків задля яких реалізуються повноваження.

Зазначені етапи є обов'язковими елементами механізму реалізації державної влади, тому відсутність певного з них впливає на ефективність її здійснення, дає підстави говорити про її формальність, нездатність до роботи, а чинники кожного етапу мають бути закріплені у законодавстві.

Таким чином, слід констатувати, що державний апарат є комплексним суб'єктом механізму реалізації публічної влади, ускладнений взаємопов'язаними внутрішніми елементами — органами державної влади, кожен з яких має власні особливості функціонування та здійснення владних повноважень щодо вирішення відповідних питань. Це детермінує напрями подальших досліджень проблематики щодо з'ясування та конкретизації особливостей механізму реалізації влади з урахуванням її поділу на гілки та окреслення напрямів її удосконалення.

А. Ю. Лялюк

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АППАРАТ КАК ЭЛЕМЕНТ МЕХАНИЗМА
РЕАЛИЗАЦИИ ПУБЛИЧНОЙ ВЛАСТИ**

Анализируется понятие государственного аппарата как комплексного субъекта механизма реализации публичной власти, его структура, место в указанном механизме.

Ключевые слова: публичная власть, государственный аппарат, механизм реализации власти.

A. U. Lyalyuk

**STATE APPARATUS AS A PART OF MECHANISM
REALISATION PUBLIC AUTHORITIES**

Analyzed the notion of government as an integrated entity mechanism for implementing public authority, its structure, the location in the specified mechanism.

Keywords: public authority, the state apparatus, the mechanism of realization of power.